

Personajele din opera Mesterul Manole scrisa de Lucian Blaga - a doua parte

Conflictul va urmări cu precădere acele zone ale umanului ce păstrează tiparul primordial, personaje vor fi încarcate cu energie esențială, daimonică, situațiile vor gravita mai întotdeauna în jurul Limitei..." (Dramaturgia lui Lucian Blaga).

Observăm că sensurile sunt mult mai direct exprimate în drama lui Blaga decât în baladă; ca într-un manifest artistic modern. Personajele sunt dezin-dividualizate, acționează ca niște "idei-forta", iar conflictul piesei se resoarbe cu totul de antinomia "spiritual - teluric", exprimată de sinteza realizată de autor între simbolul expresionist de natură stihială și arhetipul arhaic, Îndeosebi Gaman, dar în oarecare măsură și stăretul Bogumil, sunt ființe stihiale. Gaman are parca legături cu energii telurice daimonice și se manifestă, într-un fel, ca alter-ego al lui Manole.

El se înrudește cu Mosneagul din Tulburarea apelor și a fost comparat cu un Caliban autohton, cu porniri benefice, însă, deoarece presimte înaintea tuturor "puterile infernale care cer jertfa" (M. Ghitulescu). Prin aceste personaje, de fapt, Manole încearcă să-și "teatralizeze" propria sfâșiere launtrică și dureroasele sale alternative etice, filosofice ori teologice.

Și Gaman și Bogumil țin loc și de oracol, iar scenele confruntării cu cei nouă zidari amintesc de intervențiile corului antic. Întreaga atmosferă a dramei e încărcată de semne rau-preves-titoare: zidirea bisericii durează șapte ani, exact cât a durat și dragostea lui Manole pentru Mira, iar zidarii împreună cu Manole au îndurat cu toții "dezagăgirea celor șaptezeci și șapte de prăbusiri" etc. De unde, repeziciunea desfasurării scenice, mai cu seamă în actele al doilea și al treilea, cele mai pline de dramatism.

Evident, drama Mesterul Manole trăiește artistic prin marile ei scene: viziunile stihiale ale lui Gaman, revolta mesterilor zidari, nerăbdarea Curtii, jurământul, apariția Mirei, zidirea acesteia. Toate evidențiază "o excepțională vitalitate teatrală". Nici actul al patrulea nu trenează, trecând în prim-plan răzvrătirea lui Manole, care apoi, în final, înainte de se prăbui în gol, trage clopotele cu o îndăjire de "parcă s-ar certa cu cerul". Premoniția Mirei se realizează și de asta dată.

Chiar dacă se deplasează sensibil de la cosmologic la artistic, în raport cu substratul baladei, mitul jertfei creatoare nu-și alterează catusi de puțin semnificația profundă, în piesa lui Lucian Blaga. Dimpotrivă, autorul recrează un mit viabil, cu multe note originale (demonismul, spre exemplu), așa cum numai el o putea face. În niciun caz, nu se poate vorbi, la Blaga, de o dislocare a mitului în alegorie sau în motiv literar pur și simplu, ca la alții. Se confirmă încă o dată ideea lui Eugen Todoran: "Teatrul lui Blaga, ca mit dramatic, este un teatru poetic și dramatic totodată".

Atât că protagonistul dramei este, înainte de toate, o conștiință, la început scindată între a fi și a crea; apoi, reconciliată în actul final sacrificial, care nu aduce liniștea și nici împlinirea: "Știința

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

noastra nu ajunge pana unde se-ntinde vina noastra". Manole moare si, cumva, se izbaveste, dar drama lui, sfasierile launtrice, dorul "de a zamisli noi frumuseti" vor fi duse mai departe de cei noua mesteri zidari. Si ei sunt bolnavi acum de acelasi foc mistuitor al creatiei fara leac.